

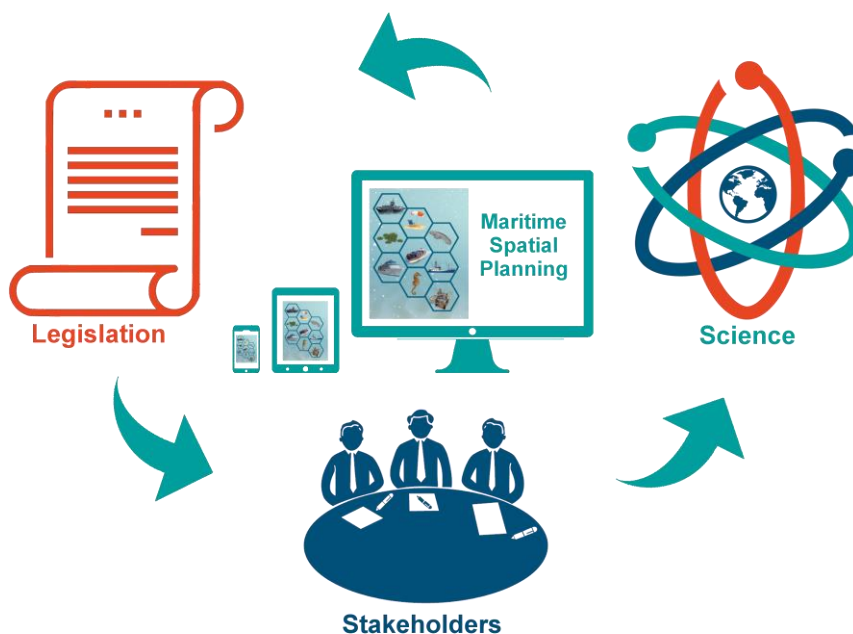
Raport științific

privind implementarea proiectului:

“Crearea unei platforme participative inovatoare și operaționale pentru a conecta știința, actorii interesați și legislația cu scopul unei planificări spațiale maritime de succes în România”

Etapa 1: mai – decembrie 2018

Rezumatul grafic al proiectului:

În cadrul primului an de raportare (perioada 2 mai – 15 decembrie 2018), conform planului de realizare al proiectului, am întreprins activitățile de cercetare aferente primului obiectiv major al proiectului și am început pregătirea pentru următoarea etapă, achiziționând unele echipamente necesare pentru implementarea platformei web-GIS.

Obiectiv 1 – Crearea condițiilor pentru o dezvoltare durabilă în conformitate cu strategia "Europa 2020" și sprijinirea acțiunilor concrete de consolidare a capacităților pentru punerea în aplicare a directivelor MSP.

În vederea realizării acestui obiectiv, am început documentarea cu scopul de a sprijini acțiunile de consolidare a capacităților instituțiilor responsabile pentru punerea în aplicare a directivei MSP, lansată în iulie 2014 și cu termen de implementare în martie 2021.

În continuare, vom prezenta procesul de planificare spațială marină, atât din punct de vedere teoretic, cât și legislativ.

Aspecte teoretice:

- Amenajarea spațiului maritim înseamnă *planificarea momentului și locului* în care se desfășoară activitățile umane pe mare, pentru a asigura eficiența și durabilitatea acestora și reprezintă o modalitate de îmbunătățire a procesului decizional.
- AVANTAJ: părțile interesate sunt implicate în mod transparent în planificarea activităților maritime.
- iulie 2014: Consiliul și Parlamentul European au adoptat norme care creează un cadru comun pentru amenajarea spațiului maritim în Europa.
- Fiecare țară a UE va avea libertatea de a-și planifica propriile activități maritime, iar acțiunile de planificare locală, regională și națională în apele partajate vor fi compatibilizate prin aplicarea unui set de cerințe comune minime.

Caracteristicile PSM:

a) Bazată pe ecosistem:

- echilibrarea obiectivelor ecologice, economice și sociale pentru dezvoltare durabilă

b) Integrată:

- în cadrul sectoarelor și agențiilor/instituțiilor
- la nivel de ministere

c) Bazată pe zona de studiu/areal

d) Adaptativă:

- capabilă să progreseze din experiență

e) Strategică și anticipată:

- focusată pe termen lung

f) Participativă:

- stakeholderi implicați activ în proces

În acest context, s-a evidențiat necesitatea pentru un studiu cuprinzător al cadrului legislativ și instituțional care să se ocupe, de asemenea, și cu definirea granițelor geografice. În sectorul românesc al Mării Negre guvernarea are loc la nivel regional, conform figurii de mai jos:

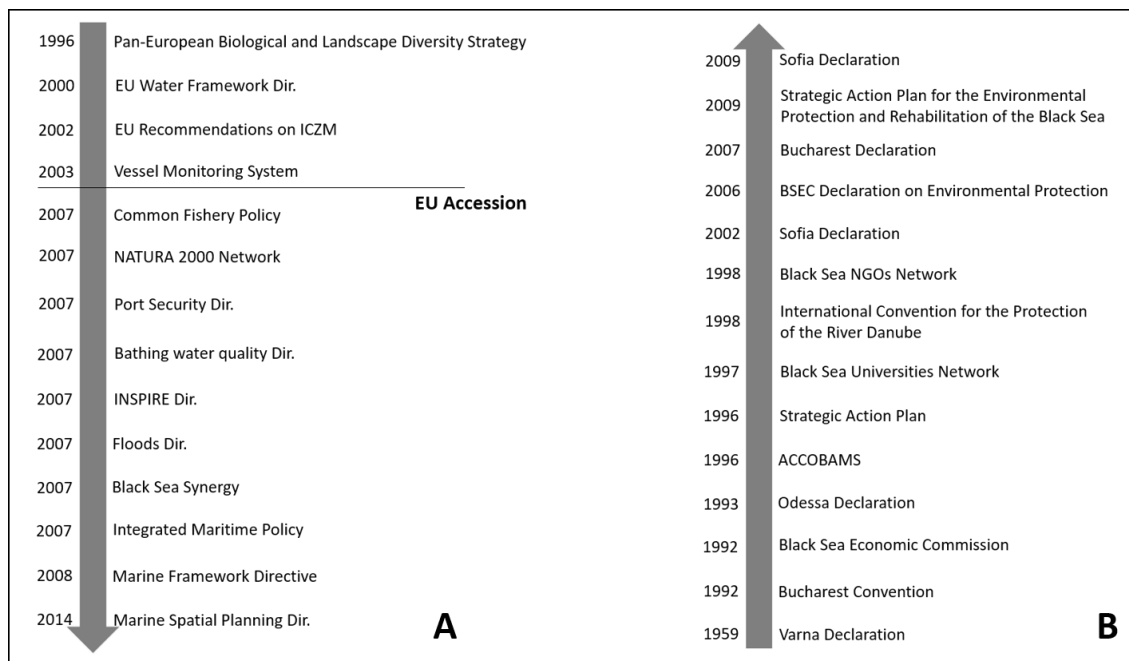

Fig. 1 – Nivelurile de guvernare în cadrul bazinului Mării Negre

La nivel european, cerințele minime privind amenajarea spațiului maritim sunt:

(1) *Statele membre stabilesc etape procedurale pentru a contribui la obiectivele enumerate la articolul 5, luând în considerare activitățile și utilizările marine relevante din apele marine.*

(2) *În acest sens, statele membre:*

(a) țin seama de interacțiunile dintre uscat și mare;

(b) țin seama de aspecte economice, sociale și de mediu, precum și de aspecte de siguranță;

(c) urmăresc să promoveze coerența dintre amenajarea spațiului maritim și planul sau planurile rezultate și alte procese, precum managementul integrat al zonelor costiere sau practicile oficiale și neoficiale echivalente;

(d) asigură implicarea părților interesate, în conformitate cu articolul 9;

(e) organizează utilizarea celor mai bune date disponibile în conformitate cu articolul 10;

(f) asigură cooperarea transfrontalieră între statele membre, în conformitate cu articolul 11;

(g) promovează cooperarea cu țările terțe în conformitate cu articolul 12.

(3) *Planurile de amenajare a spațiului maritim sunt revizuite de statele membre cel puțin o dată la 10 ani, conform deciziei acestora.*

În România, conform Ordonanței nr. 18/2016 privind amenajarea spațiului maritime, în vigoare de la 01.09.2016, Planul de amenajare a spațiului maritim are caracter director și de reglementare, integrând, fără a se limita la acestea, următoarele activități, utilizări și domenii:

a) zonele de acvacultură;

b) zonele de pescuit;

- c) instalațiile și infrastructurile pentru explorarea țițeiului, a gazelor și a altor surse de energie, a resurselor minerale, precum și pentru producția de energie din surse regenerabile;
- d) rutele de transport maritim și fluxurile de trafic;
- e) zonele de exerciții și antrenamente militare;
- f) ariile naturale protejate din rețeaua națională;
- g) zonele de extracție a materiilor prime;
- h) cercetarea științifică, inclusiv instalațiile și infrastructurile de cercetare științifică și monitorizare a mediului marin;
- i) traseele cablurilor și ale conductelor submarine, precum și zonele de siguranță și protecție ale acestora;
- j) activitățile turistice;
- k) patrimoniul cultural subacvatic;
- l) măsuri de protecție costieră împotriva eroziunii;
- m) planuri de intervenție în caz de poluări accidentale sau în cazul producerii unui hazard natural marin cu risc pentru zona costieră;
- n) zonele în care există infrastructuri portuare și hidrotehnice.

Mai departe, vom detalia fiecare tip de activitate și utilizare în sectorul românesc al Mării Negre, cu hărțile de distribuție spațială, așa cum sunt ele realizate în prezent (înainte de crearea planului de planificare spațială maritimă).

► A1. Descrierea celor mai relevante informații referitoare la MSP de-a lungul coastei românești.

Sursele datelor folosite au fost procurate de la următoarele instituții: Universitatea Ovidius din Constanța, Direcția Hidrografică Maritimă din Constanța, Autoritatea Portului Constanța, Agenția pentru Protecția Mediului Constanța, Camera de Comerț și Industrie Constanța, Ministerul Mediului, Direcția Ape Dobrogea-Litoral din Constanța, Agenția Națională pentru Resurse Minerale și Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură.

Prima hartă reprezintă regimul apelor care aparțin României, unde încă există unele nelămuriri, lucru ce duce destul de des la apariția unor conflicte. Granița cu Bulgaria nu este încă stabilită clar, lucru care le permite bulgarilor să încalce spațiul românesc fără vreo repercusiune.

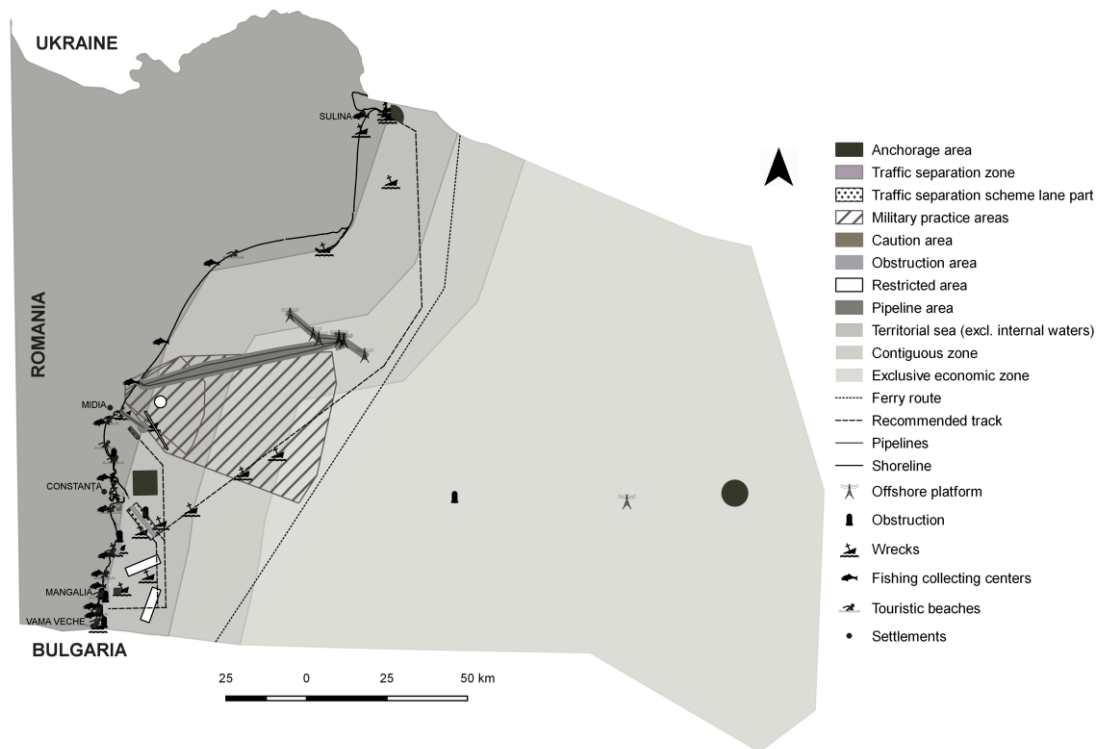

Fig. 2 - Regimul apelor care aparțin României

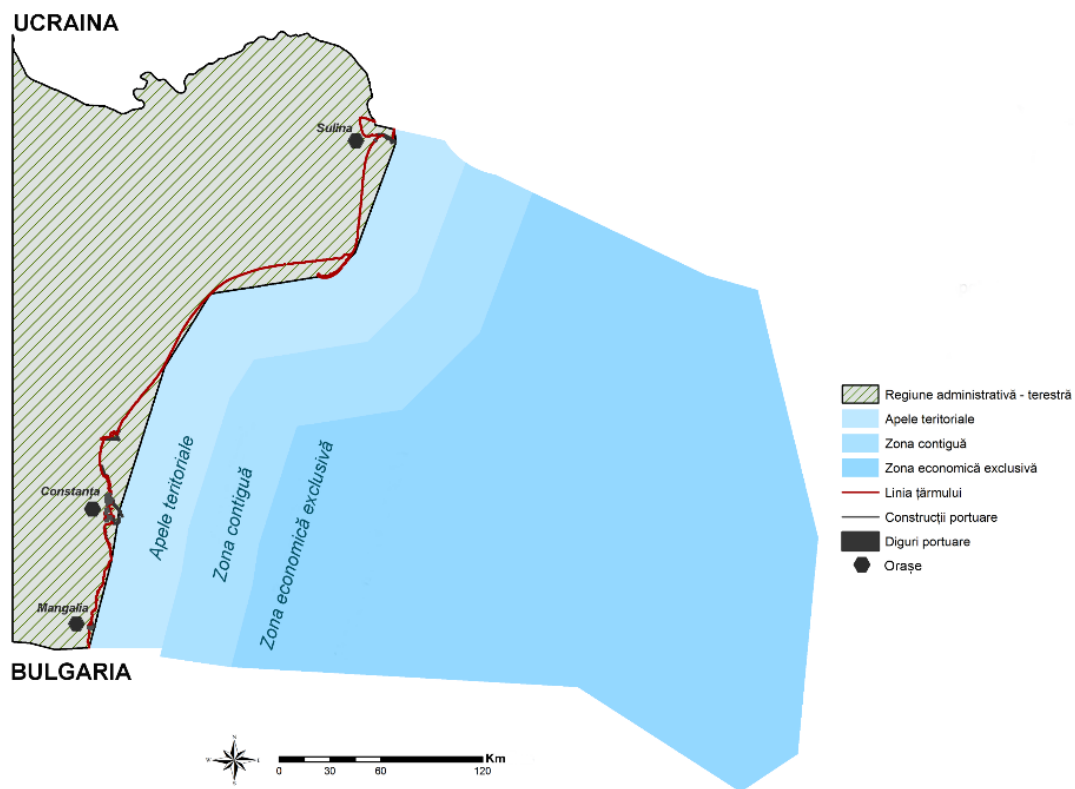

Fig. 3 - Regimul apelor care aparțin României

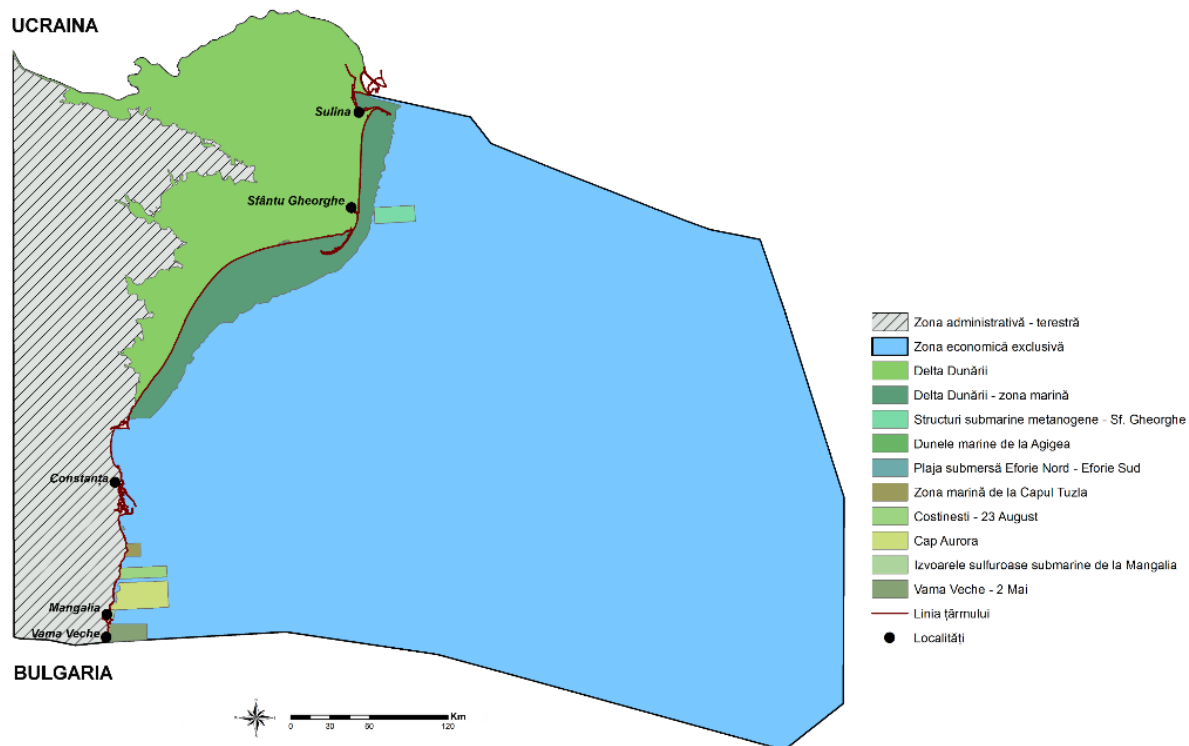

Fig. 4 - Situri de Importanță Comunitară, conform Directivei Habitate (SCI)

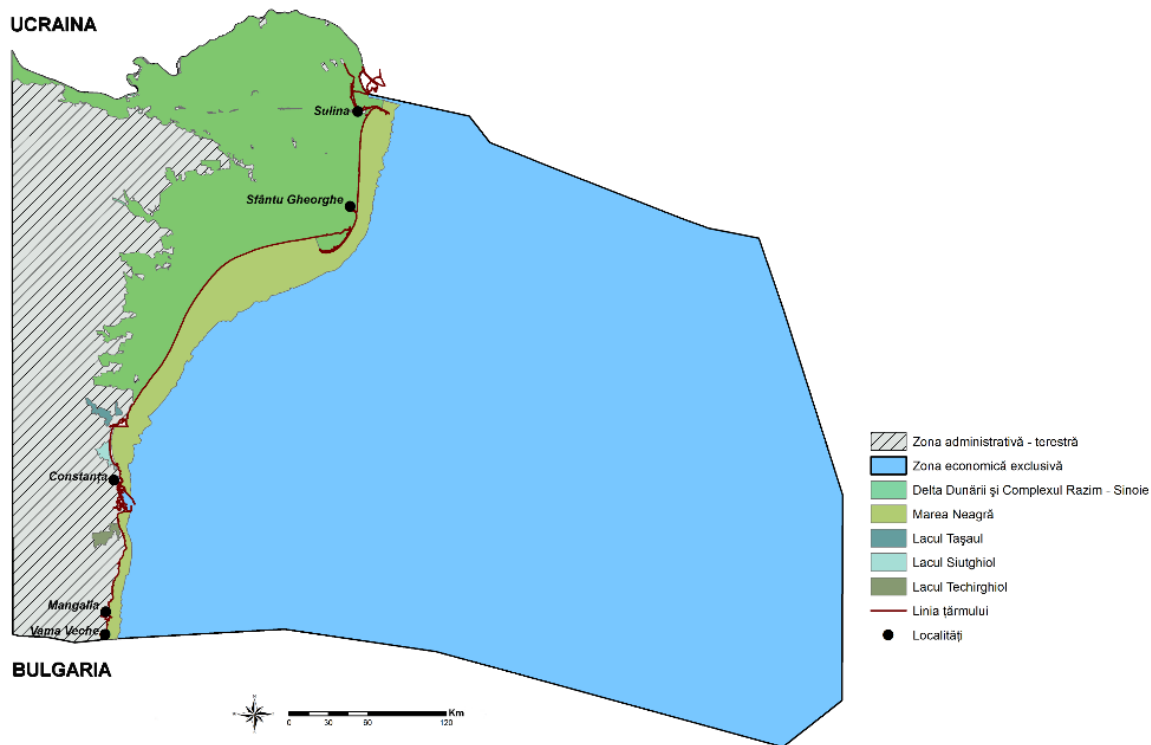

Fig. 5 - Ariile de Protecție Specială Avifaunistică (SPA)

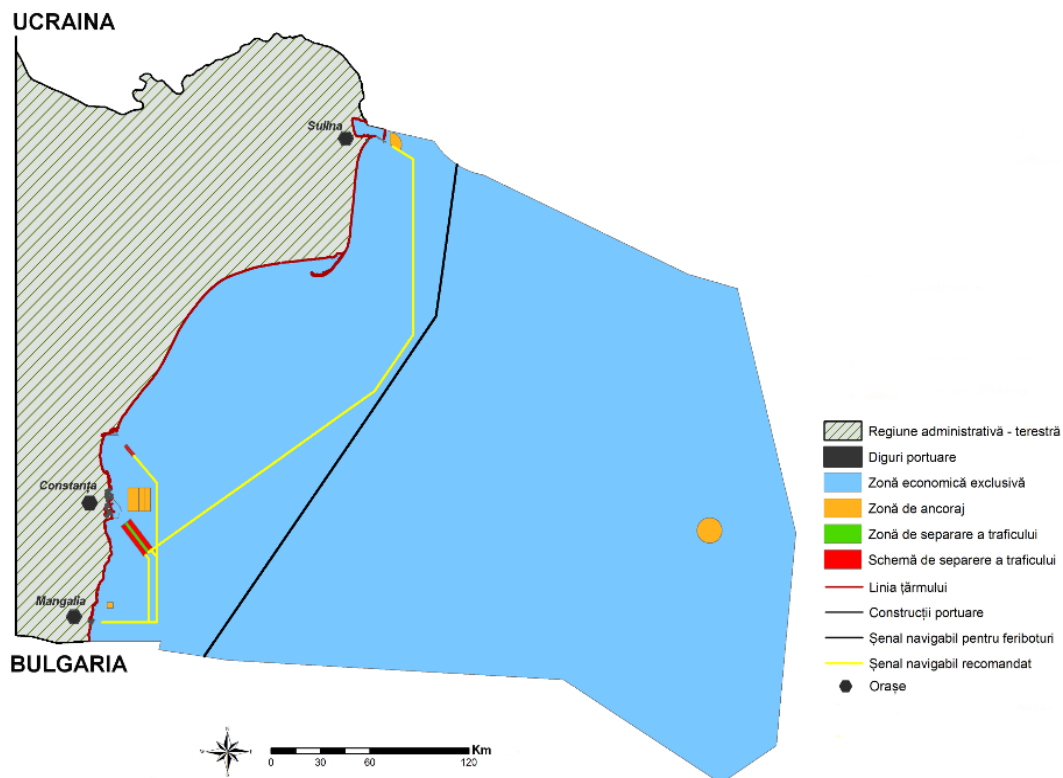

Fig. 6 - Activitățile curente - CIRCULAȚIA MARITIMĂ

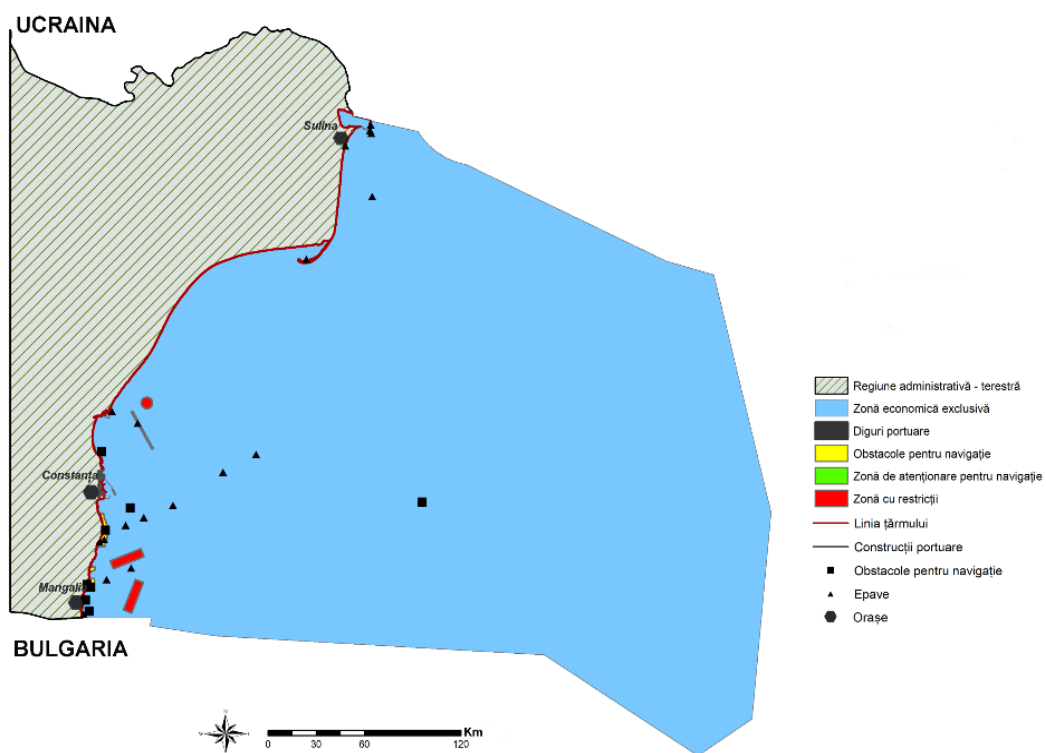

Fig. 7 - Activitățile curente - RESTRICȚII DE NAVIGAȚIE

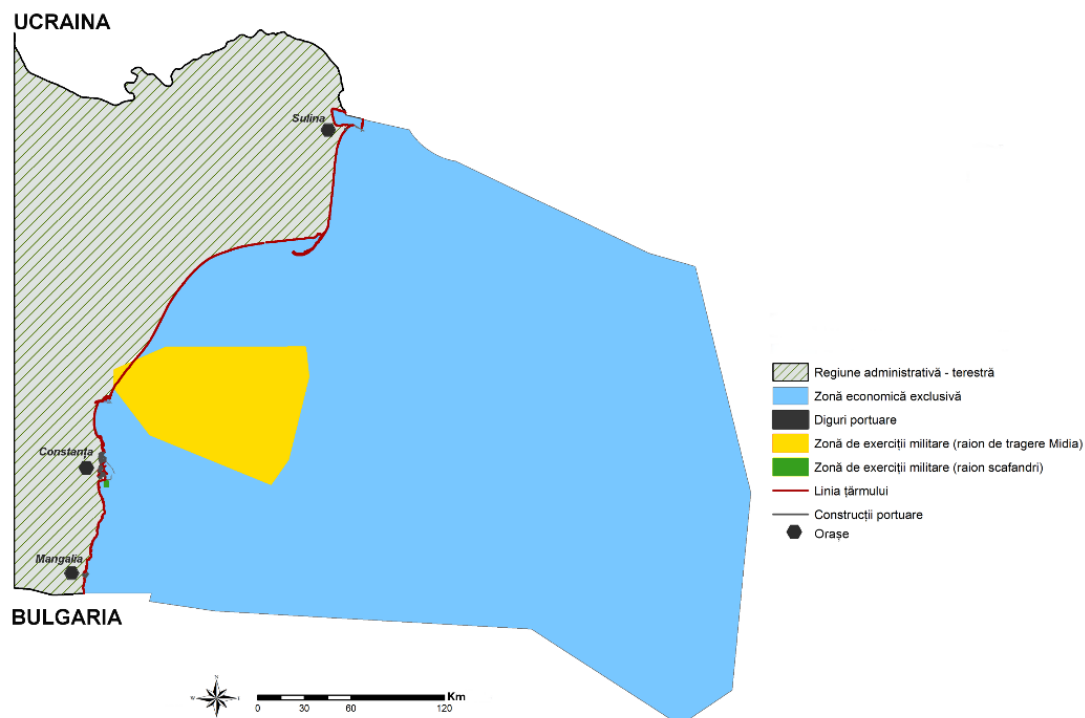

Fig. 8 - Activitățile curente - ZONE DE EXERCIIII MILITARE

În zonele de exerciții militare, restricțiile nu sunt permanente, iar toate celelalte obstacole sunt semnalizate pe hărțile de navigație, poziția lor neputând fi modificată.

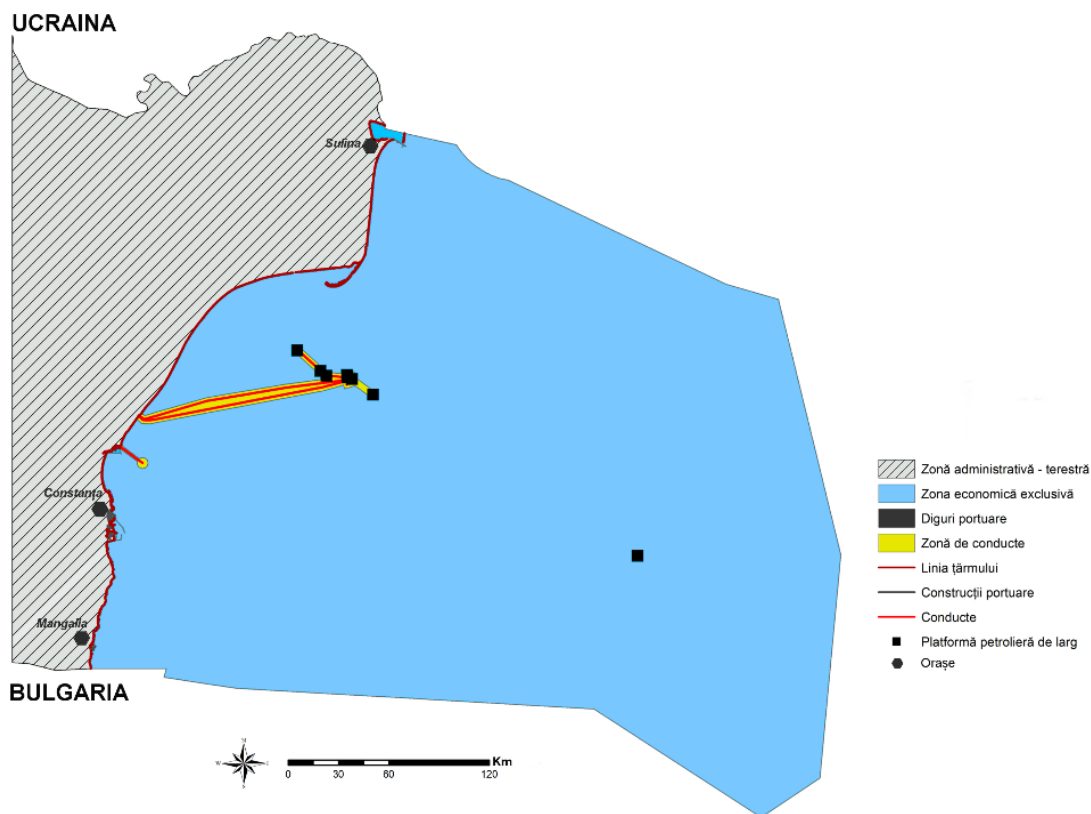

Fig. 9 - Activitățile curente - ZONE DE EXPLOATARE

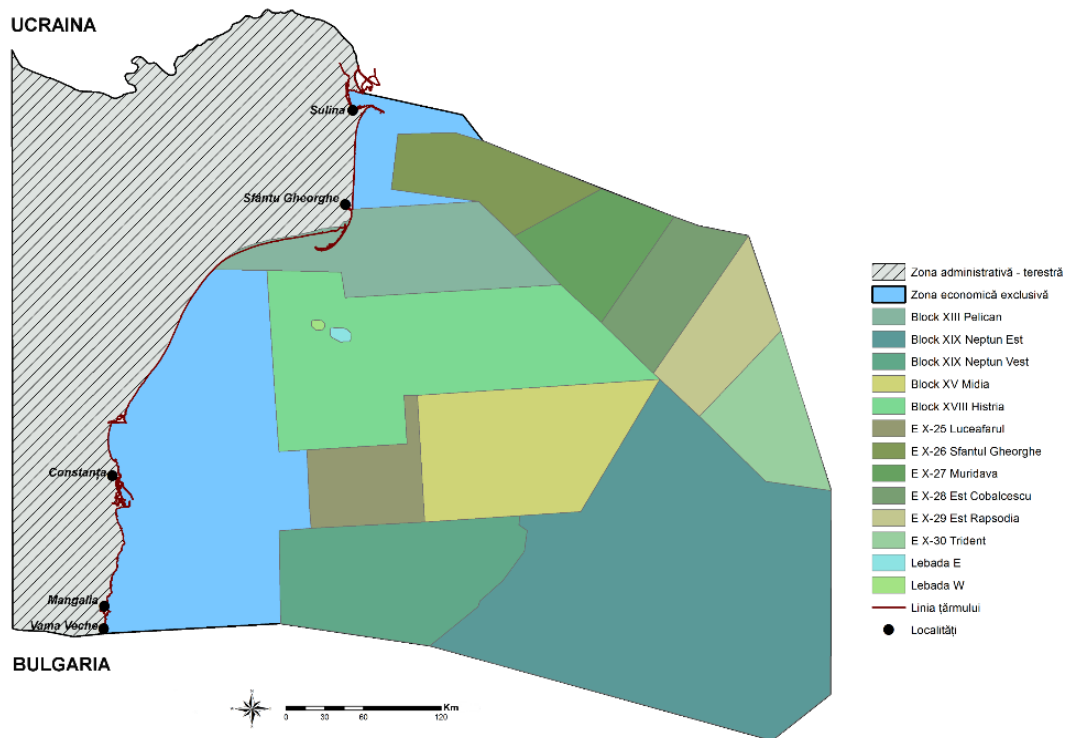

Fig. 10 - Activitățile curente - ZONE DE EXTRACȚIE

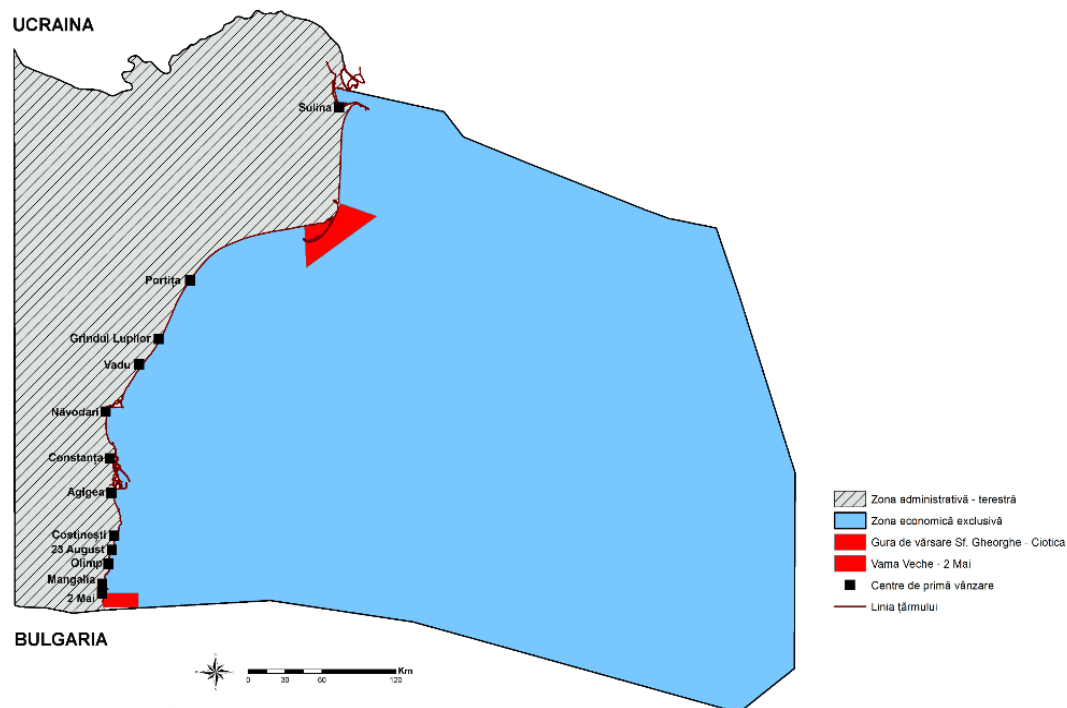

Fig. 11 - Activitățile curente - PESCUIT

Conform ANPA, pescuitul este interzis:

- în zonele de refacere biologică/zonele de protecție pentru resursele acvatice vii așa cum este cazul **zonei Rezervației Marine Vama Veche - 2 Mai** - tot timpul anului;
- în fața gurii Dunării - Meleaua Sfântu Gheorghe până la Ciotica, pe o durată de 60 de zile, în perioada 10 aprilie–08 iunie inclusiv.

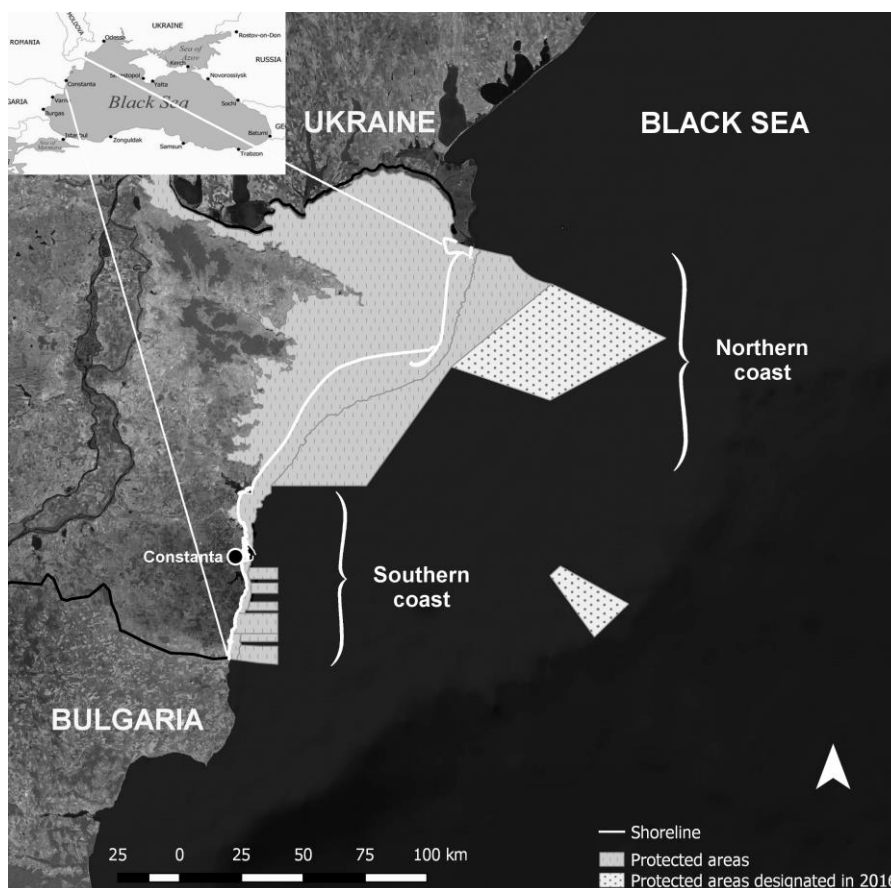

Fig. 12 – Ariile protejate din zona costieră și maritimă

► A2. Efectuarea de interviuri cu localnicii pentru a identifica valorile culturale ale peisajului marin și ale zonei de coastă

Această activitate s-a concentrat pe scoaterea în evidență a particularităților valorilor culturale și elementelor de patrimoniu cu sublinierea tuturor elementelor de natură geografică, istorică, social-economică și culturală.

Un MSP de succes înseamnă înlesnirea comunicării dintre toți actorii implicați (părțile interesate, factorii de decizie politică și managerii) pentru a putea lucra împreună într-un mod integrat. În acest context, interviuarea localnicilor și utilizatorilor de resurse marine, au fost realizate cu scopul înțelegerii la nivel local a MSP.

În urma discuțiilor cu localnicii, am realizat o analiză a proiectelor realizate după anul 2000 pe coasta românească, pentru a evidenția importanța valorilor culturale ale peisajului marin și ale zonei de coastă (Tabelul 1).

Tabelul 1. Proiectele și acțiunile realizate după anul 2000 pe coasta românească

Projects / Works	Location	Time interval	Description	Cost (mil. €)
ICZM for the Romanian Black Sea coast – MATRA Program	Romanian Black Sea coast	2003-2005	Geographic and socio-economic investigation of the coast in order to propose strategies for ICZM and for adequate measures for coastal area protection	-
Study on protection and rehabilitation of the southern Romanian Black Sea coast – JICA	Southern Romanian Black Sea coast	2005-2007	Coastal erosion analysis (factors, processes); elaboration of a coastal protection plan; creation of a global image of the priority projects necessary for the rehabilitation of the coast	-
Cliff consolidation works	Eforie Nord, Eforie Sud, Tuzla, Costinesti, Olimp	2008-2013	Artificial cliff cutting, cliff base consolidation, drainage design, seawall and dykes construction	49.8
Master Plan for the protection and rehabilitation of the Romanian Black Sea coast	Romanian Black Sea coast	2011-2012	Master Plan – technical assistance for projects preparation for the reduction of coastal erosion	6
Protection and rehabilitation of the southern Romanian coast – Phase I	Mamaia Sud, Tomis Nord, Tomis Centru, Tomis Sud, Eforie Nord	2012-2015	Rehabilitation and construction of dikes, emerged and submerged breakwaters, beach nourishment	170.5
Protection and rehabilitation of the southern Romanian coast – Phase II	Stage 1: Edighiol & Periboina, Mamaia, Tomis (Casino), Agigea, Eforie	2017-2020	Rehabilitation and construction of dikes, emerged and submerged breakwaters, beach nourishment	190
	Stage 2: Costinesti, Olimp, Jupiter-Neptun, Balta Mangalia-Venus-Aurora, Mangalia-Saturn, 2 Mai	-	Rehabilitation and construction of dikes, emerged and submerged breakwaters, beach nourishment	310

► A3. Colectarea de mărturii de la actorii relevanți din domeniul maritim pentru a identifica barierele și conflictele relevante de ordin administrativ, tehnic, juridic și/ sau de altă natură

În cadrul acestei activități, am consultat părțile interesate în mai multe sesiuni și vizite la sediul lor sau la Universitatea Ovidius din Constanța. Consultările au evidențiat că părțile interesate din întreprinderile mici și asociațiile locale de afaceri nu cunosc inițiativele de reglementare a utilizării spațiului maritim și că au o înțelegere relativ slabă a legislației europene și naționale privind planificarea maritimă (Fig 13). Ele par să nu anticipeze riscurile asociate cu lipsa de interes și implicare. La capătul opus, instituțiile publice și corporațiile multinaționale par să monitorizeze procesul fără o implicare activă în această etapă timpurie. Din răspunsurile primite de la părțile interesate reiese clar că autoritățile ar trebui să fie mai active în informarea părților interesate și a publicului larg cu privire la tendințele naționale în MSP. În plus, autoritățile ar trebui să acționeze mai coerent, cu mai multe consultări între agențiile de reglementare și de licențiere. Până în prezent, licențele pentru activități costiere și offshore au fost acordate de diferite agenții, cu comunicare relativ slabă între ele, iar conflictele au apărut înainte de punerea în aplicare a Directivei 2014/89 / UE.

În urma consultărilor, am întreprins o analiză a legilor în baza cărora fiecare dintre instituțiile intervievate aplică reglementările necesare pentru spațiul maritim și costier. În această etapă am extras legile care fac referire la planificare și mediu (Tabelul 2).

Tabelul 2. Legile care guvernează spațiul maritim și costier în domeniile planificare și mediu

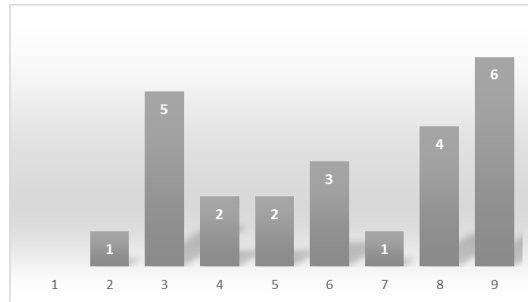
	LAWS	DOMAIN OF REGULATION	RESPONSIBLE INSTITUTION	IDENTIFIED GAPS
Planning	Law 107/1996	national water bodies	Ministry of Environment	To increase profit, beach managers do not comply with the rule for the area occupied by deck chairs and umbrellas. Although legislation says that should not exceed 70% and the minimum area for a person should be 5 square meters, there are beach sectors where the situation is different; Although there is a principle in Romanian law since 2003 (Law 280/2003) stipulating that there should be compatibility between different users of the coastal zone allowing for the carrying out of compatible activities or the separation of those that are incompatible, an analysis carried out at level of 2016 has highlighted that this principle is not being respected.
	Law 453/2000	authorization of construction works and some measures for the construction of housing	Ministry of Public Works	
	Law 597/2001	protection measures and building authorization in the coastal area	Ministry of Regional Development and Public Administration	
	Law 755/2001	organization and development of tourism activity in Romania	Ministry of Regional Development and Public Administration	
	Law 280/2003	integrated coastal zone management	Ministry of Environment	
	Law 274/2006	use of the Black Sea beach and control of beach activities	Ministry of Environment	
	Minister order 1204/2010	approval of the methodological norms regarding the authorization of beaches for tourism purposes	Ministry of Regional Development and Public Administration	
	Government Ordinance 18/2016	Maritime Spatial Planning	Ministry of Regional Development and Public Administration, Ministry of Economy, Ministry of Environment, Ministry of Transport, Ministry of Agriculture and Rural Development, Ministry of Internal Affairs, Ministry of External Affairs, Ministry of Defence, Ministry of Culture, Ministry of Energy, Ministry of Education	
Environment	Law 82/1993	designation of Danube Delta Biosphere Reserve	Ministry of Environment	Following the need for ecosystem-based marine spatial development plans (in accordance with Directive 2014/89 / EC), in 2016, by a ministerial order (OM 46/2016), some of the marine protected areas already existing in Law 49/2011 and some new ones are created (ROSCI0311 and ROSCI0413). The main problem that arises is the lack of management plans of many protected areas in the coastal zone of Romania that make a clear distinction between permissible and prohibited activities depending on the protected flora and fauna.
	Law 5/2000	approval of National Spatial Planning Plan - Section III - Protected Areas	Ministry of Environment	
	Law 49/2011	regime of protected natural areas, conservation of natural habitats, wild flora and fauna	Ministry of Environment	
	Minister order 46/2016	establishment of the protected natural habitat regime and the declaration of sites of Community importance as an integral part of the European ecological network Natura 2000 in Romania	Ministry of Environment	
	Law 107/1996	national water bodies	Ministry of Environment	Although there is a national legislation that sets the maximum level of pollution allowed for different pollutants, the competent authorities monitor this level, the quality of the bathing water, etc., there is no way for this information to reach the direct users (e.g. information panels on the beach).
	Law 98/1992	ratification of the Convention for the Protection of the Black Sea Against Pollution	Ministry of Environment	
	Law 137/1995	environmental protection	Ministry of Environment	
	Law 280/2003	integrated coastal zone management	Ministry of Environment	

Government Ordinance 71/2010	setting up the Marine Strategy	Ministry of Environment, Ministry of Transport, Ministry of Agriculture and Rural Development, Ministry of Internal Affairs, Ministry of Public Finance	
Government decision 389/2011	quality of bathing water	Ministry of Health	

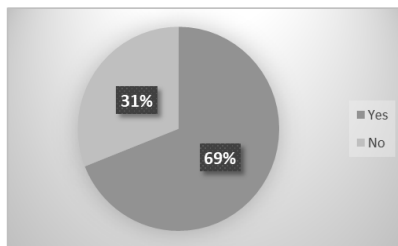
Which is the main function of your organization/association/company?

1. Legislative
2. Policy making
3. Economic/commercial
4. Applied research
5. Basic research
6. Innovation and technology development
7. Monitoring and surveillance
8. Environmental and cultural protection
9. Other:

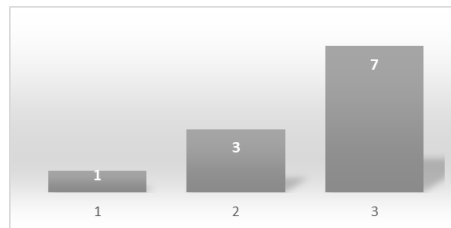
A.

Do you have any specific investment/development projects for the next 5-10 years?

If Yes, do the investment/development projects provide a direct or indirect use of marine resources?

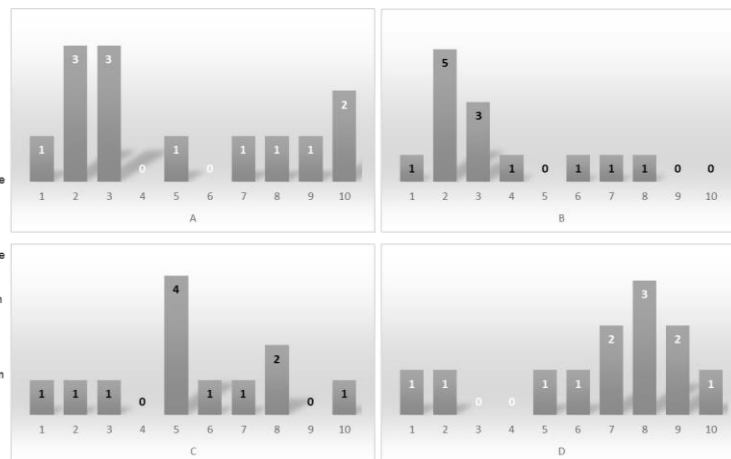
1. Indirect; 2. Direct; 3. Both of them.

B.

Which are the main conflicts you have encountered in the development of your activities?
(1 = less important to 10 = very important)

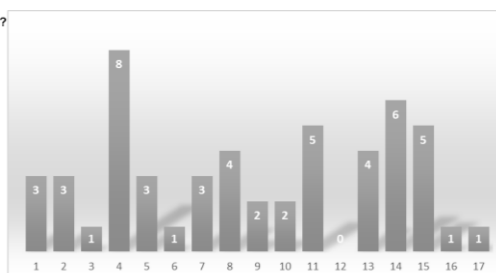
- A. Conflicts with other sectors for the utilization of the same marine area
- B. Conflicts with other sectors for the utilization of the same marine resource
- C. Specific conflicts with other marine and maritime sectors (economic)
- D. Negative effects from environmental pressures deriving from other coastal/terrestrial activities

C.

With which sectors have you established a fruitful cooperation?
(Please choose one or more options)

1. Maritime traffic and transport
2. Renewable energy
3. Oil & Gas energy
4. Environment and nature conservation
5. Maritime and cultural heritage
6. Mineral extraction and dredging
7. Recreational fishing
8. Commercial fishing
9. Aquaculture
10. Marine and coastal constructions
11. Coastal defence
12. Marine surveillance
13. Military
14. Tourism, recreation (including boating and cruise tourism)
15. Spatial planning and regional development
16. Marine research
17. Other:

D.

Fig. 13 - Grafice care ilustrează răspunsurile colectate din interviuri și consultări

► A4. Diseminarea activităților și a altor realizări MSP în afara proiectului

O preocupare majoră a cercetătorilor din cadrul acestui proiect a constituit-o publicarea de articole, pregătirea unora pentru publicare și mai ales manifestarea publică în cadrul unor conferințe, seminarii și workshop-uri de profil. Redăm, în continuare, principalele rezultate obținute în procesul de diseminare a rezultatelor obținute, inclusiv fotografii de la workshop-ul organizat pe data de 16 noiembrie, la Universitatea Ovidius din Constanța.

Workshop-ul organizat pe data de 16 noiembrie, la Universitatea Ovidius din Constanța, cu reprezentanții părților interesate, inclusiv localnici

Foto 1.

TEAM4SEAS

Foto 2.

Foto 3.

Lista participărilor la conferințe și a lucrărilor științifice realizate în primele 7 luni ale proiectului:

Participări la conferințe și simpozioane:

- participare la **European Maritime Day 2018, Burgas, Bulgaria, 30 mai-1 iunie 2018** – Natașa Văidianu, Mădălina Ristea, Igor Sirodov, Florin Iosub, Copăcenaru Olimpia, Florin Tătui, cu titlul *Maritime Spatial Planning in Romania*.
- participare la **Ocean Governance Conference, Aveiro, Portugalia, 9-13 iunie 2018** – Natașa Văidianu, Florin Tătui, Mădălina Ristea, Adrian Stănică, cu titlul *Managing Coastal Protection through Multi-Scale Governance Structures in Romania*.
- participare la **Conferința “Building the capacity of EU early career marine researchers to operate effectively at the science-policy-society interface”, Losinj, Croația, 15-24 iunie 2018**, cu lucrarea – *Marine research and science-policy-society interface on Romanian Black Sea coast and waters*, Natașa Văidianu.

Publicații acceptate și aflate în evaluare:

- Natașa Văidianu, Florin Tătui, Mădălina Ristea, Adrian Stănică, *Managing Coastal Protection through Multi-Scale Governance Structures in Romania*, revista Marine Policy, factor de impact: 2.109, factor de influență: 0.599, acceptat – revista aflată în cadranul roșu.
- Kristof van Assche, Anna-Katharina Hornidge, Achim Schuler, Natașa Văidianu, *Governance and the Coastal Condition: Towards new Modes of Observation, Adaptation and Integration*, revista Marine Policy, factor de impact: 2.109, factor de influență: 0.599, acceptat – revista aflată în cadranul roșu.
- Charles Galdies, Natașa Văidianu et al, *European policies and legislation targeting ocean acidification in European waters: current state*, revista Marine Policy, factor de impact: 2.109, factor de influență: 0.599, în evaluare – revista aflată în cadranul roșu.

Director proiect,